

HƯỚNG DẪN

Thực hiện nếp sống văn minh trong việc cưới, việc tang và lễ hội trong các cấp bộ Đoàn và đoàn viên thanh niên

Thực hiện Hướng dẫn số 51-KH/TWĐTN-BTG ngày 30/9/2014 của Ban Bí thư Trung ương Đoàn về “hướng dẫn thực hiện nếp sống văn minh trong việc cưới, việc tang và lễ hội”; Thông tri số 03/TT/TU ngày 05/4/2016 của Ban Thường vụ Tỉnh ủy về việc “Tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác quản lý và tổ chức lễ hội” trên địa bàn tỉnh; Kế hoạch 2564/KH-UBND ngày 05/4/2016 của Ủy ban Nhân dân tỉnh Đồng Nai về việc “Triển khai thực hiện Đề án truyền thông phát triển về Phong trào Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa trên địa bàn tỉnh Đồng Nai đến năm 2020, tầm nhìn đến năm 2030”; Quyết định số 48/2016/QĐ-UBND ngày 25/8/2016 của Ủy ban Nhân dân tỉnh Đồng Nai về việc “Ban hành Quy định về thực hiện nếp sống văn minh trong việc cưới, việc tang và lễ hội trên địa bàn tỉnh Đồng Nai”; Ban Thường vụ Tỉnh Đoàn ban hành hướng dẫn “Thực hiện nếp sống văn minh trong việc cưới, việc tang và lễ hội trong các cấp bộ Đoàn và đoàn viên thanh niên” tỉnh Đồng Nai, cụ thể như sau:

I. MỤC ĐÍCH, YÊU CẦU

1. Tiếp tục thực hiện cụ thể hóa Chỉ thị số 27-CT/TW ngày 12/01/1998 của Bộ Chính trị (khóa VIII) về “thực hiện nếp sống văn minh trong việc cưới, việc tang và lễ hội”; Nghị quyết số 33-NQ/TW của Ban Chấp hành Trung ương khóa XI về “xây dựng và phát triển văn hóa, con người Việt Nam đáp ứng yêu cầu phát triển bền vững đất nước”; Nghị quyết số 02 NQ/TWĐTN ngày 22/8/2013 của Ban chấp hành Trung ương Đoàn về “Tăng cường giáo dục đạo đức, lối sống, bồi dưỡng lý tưởng cách mạng cho thanh thiếu niên, giai đoạn 2013-2017”; Chỉ thị 42-CT/TW ngày 24/3/2015 của Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa XI về việc “Tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác giáo dục lý tưởng cách mạng, đạo đức, lối sống văn hóa cho thế hệ trẻ giao đoạn 2015-2030”.

2. Phát huy vai trò, trách nhiệm của tổ chức Đoàn trong việc tuyên truyền, vận động đoàn viên thanh niên, các tầng lớp nhân dân trong thực hiện các quy định của Nhà nước về việc cưới, việc tang, tổ chức lễ hội; tạo sự chuyển biến về nhận thức, ý thức, trách nhiệm của cán bộ, đoàn viên, thanh niên trong thực hiện nếp sống văn minh trong việc cưới, việc tang, lễ hội.

3. Việc thực hiện nếp sống văn minh trong việc cưới, việc tang, lễ hội phải được triển khai ở các cấp bộ Đoàn, đảm bảo đúng quy định của pháp luật, phù hợp với truyền thống văn hóa dân tộc Việt Nam; xác định rõ vai trò, trách nhiệm của tổ chức Đoàn, phù hợp và nhận được sự hưởng ứng tích cực của đoàn viên thanh niên.

II. NỘI DUNG

1. Thực hiện nếp sống văn minh trong việc cưới

1.1. Trước khi tổ chức Lễ cưới

- Tổ chức tốt các hoạt động tuyên truyền về Luật hôn nhân gia đình, hỗ trợ hướng dẫn đoàn viên thanh niên đăng ký kết hôn; phối hợp với chính quyền địa phương tổ chức trao giấy chứng nhận kết hôn cho đoàn viên thanh niên đảm bảo nghiêm túc, trang trọng, đúng quy định của pháp luật.

- Vận động đoàn viên thanh niên tổ chức các thủ tục có tính phong tục, tập quán như chạm ngõ, lễ hỏi, xin dâu đơn giản, gọn nhẹ, không tổ chức ăn uống linh đình, tránh phô trương, lãng phí.

- Khuyến khích đoàn viên thanh niên chọn áo Thanh niên Việt Nam làm trang phục để chụp ảnh cưới.

1.2. Tổ chức Lễ cưới

- Đôi nam nữ sắp kết hôn phải thực hiện đăng ký kết hôn tại trụ sở UBND xã, phường, thị trấn nơi cư trú của một trong hai người theo quy định của pháp luật.

- Lễ cưới chỉ được tổ chức khi đã có giấy đăng ký kết hôn.

- Trang trí lễ cưới và trang phục cô dâu, chú rể lịch sự, phù hợp với truyền thống văn hóa dân tộc.

- Vận động đoàn viên thanh niên, gia đình đoàn viên thanh niên tổ chức lễ cưới theo phong tục, tập quán, bản sắc văn hóa dân tộc ở từng địa phương nhưng không trái với quy định của pháp luật hiện hành. Bản bảo trang trọng, vui tươi,

lành mạnh, đúng quy định của pháp luật, phù hợp với phong tục, tập quán tốt đẹp của dân tộc, tránh phô trương, lãng phí, vụ lợi.

- Các thủ tục cưới, hỏi được tổ chức theo phong tục, tập quán phù hợp với điều kiện kinh tế của hai gia đình, không phô trương, rườm rà và nặng về vật chất.

- Đoàn viên, thanh niên là cán bộ, công chức, viên chức Nhà nước không tổ chức việc cưới, không mời, không dự tiệc cưới trong giờ làm việc; không sử dụng thời gian trong giờ làm việc, công quỹ và phương tiện của cơ quan, đơn vị để tổ chức đi hoặc dự đám cưới, không sử dụng tiền ngân sách của cơ quan, đơn vị để làm quà mừng cưới.

- Khuyến khích cán bộ, đoàn viên gương mẫu tổ chức lễ cưới theo nếp sống mới, không mừng quà cưới bằng tiền mặt. Đoàn cơ sở có thể đứng ra tổ chức lễ cưới theo nếp sống mới cho đoàn viên thanh niên.

- Xây dựng điểm, nhân rộng các mô hình của đoàn viên thanh niên về tổ chức lễ cưới văn minh, tiết kiệm.

- Khuyến khích đoàn viên thanh niên tổ chức lễ cưới tại gia đình, nhà văn hóa ở địa bàn dân cư; cô dâu, chú rể và gia đình đặt hoa tại đài tưởng niệm liệt sĩ, nghĩa trang liệt sĩ, di tích lịch sử- văn hóa; trồng cây lưu niệm tại địa phương trong ngày cưới.

- Tuyên truyền, vận động, khuyến khích đoàn viên thanh niên sử dụng hình thức báo hỷ thay cho mời dự lễ cưới, tiệc cưới; tổ chức tiệc trà thay cho tiệc mặn; tổ chức lễ cưới tập thể vui tươi, lành mạnh.

- Việc trang trí lễ cưới và trang phục cô dâu, chú rể trong lễ cưới của đoàn viên thanh niên phải lịch sự, phù hợp với truyền thống văn hóa dân tộc.

- Gương mẫu trong chấp hành các quy định của pháp luật về an toàn giao thông, trật tự công cộng, môi trường, vệ sinh an toàn thực phẩm trong quá trình tổ chức lễ cưới.

- Chấp hành nghiêm túc quy định về sử dụng âm nhạc lành mạnh, vui tươi, không gây mất trật tự công cộng trong lễ cưới; không mở nhạc trước 06 giờ sáng và sau 22 giờ đêm.

2. Thực hiện nếp sống văn minh trong việc tang

2.1. Trước khi tổ chức việc tang

- Việc tang phải được tổ chức theo quy định của pháp luật về đăng ký và quản lý hộ tịch, pháp luật về bảo vệ môi trường, pháp luật về y tế và các quy định pháp luật khác có liên quan.

- Vận động gia đình đoàn viên thanh niên có người qua đời làm thủ tục khai tử trước khi tổ chức lễ tang theo quy định của pháp luật.

- Tang phục theo phong tục của địa phương, dân tộc, có thể dùng vải màu trắng, màu đen hoặc chỉ dùng khăn tang theo quy cách truyền thống, bỏ dần tục đội mũ rơm, chống gậy.

- Cờ tang theo phong tục của từng địa phương, từng dân tộc và từng tôn giáo; chỉ treo cờ tang tập trung tại địa điểm tổ chức lễ tang.

- Đoàn cơ sở phối hợp với chính quyền, đoàn thể địa phương trong tổ chức lễ tang cho những người chết không có gia đình, người thân.

2.2. Tổ chức tang lễ, đưa tang và an táng

Tuyên truyền, vận động gia đình đoàn viên thanh niên và nhân dân tổ chức việc tang theo các nội dung cụ thể sau:

- Tổ chức việc tang phải đúng quy định pháp luật, chu đáo, trang nghiêm và tiết kiệm.

- Tổ chức ăn uống trong lễ tang chỉ thực hiện trong nội bộ gia đình, dòng họ và phải đảm bảo vệ sinh, an toàn thực phẩm.

- Trường hợp người chết không có gia đình, người thân thì chính quyền cơ sở cùng các đoàn thể hoặc cơ quan, đơn vị và bà con hàng xóm nơi có người chết có trách nhiệm tổ chức đám tang chu đáo. Chi phí tổ chức đám tang được lấy từ tài sản của người chết (nếu có) hoặc lấy từ ngân sách địa phương.

- Việc khâm liệm, quần ướp thi hài thực hiện theo Thông tư số 02-2009/TT-BYT ngày 26 tháng 5 năm 2009 của Bộ Y tế về “Hướng dẫn vệ sinh trong hoạt động mai táng và hỏa táng đảm bảo các yêu cầu về vệ sinh môi trường.

- Tổ chức tang lễ, mai táng người chết không quá 72 giờ. Trường hợp đặc biệt, muốn kéo dài thời gian an táng, muốn kéo dài thời gian an táng, phải được chính quyền địa phương chấp thuận, thi hài phải được lưu trữ ở phòng lạnh của

bệnh viện, nhà tang lễ hoặc phải theo hướng dẫn của cơ quan y tế đảm bảo các yêu cầu vệ sinh môi trường. Khuyến khích thời gian quản và đưa tang không quá 48 giờ.

- Nếu người chết bị bệnh dịch và các bệnh truyền nhiễm thì việc khâm liệm tử thi phải theo hướng dẫn của cơ quan y tế, thời gian quản và đưa tang không quá 24 giờ.

- Nghiêm cấm các cá nhân lợi dụng tang lễ để hành nghề mê tín dị đoan, tổ chức và tham gia đánh bạc dưới mọi hình thức, không ăn uống linh đình, nhậu nhẹt gây mất trật tự ở ấp, khu phố, nơi dân cư.

- Đối với các hộ gia đình trong khu vực đông dân cư, khi có tang lễ, cần tôn trọng láng giềng, giữ yên tĩnh vào ban đêm

- Sử dụng băng, đĩa nhạc tang thay cho phường bát âm; không cử nhạc tang trước 6 giờ sáng và sau 22 giờ đêm.

- Hạn chế mang vòng hoa, câu đối, bức trướng đặt tiền tránh phô trương, lãng phí.

- Các tuần tiết trong việc tang như lễ cúng 3 ngày, 7 ngày, 49 ngày, 100 ngày, giỗ đầu và cải tang thực hiện trong ngày và trong nội bộ gia đình, dòng họ.

- Khi đưa tang phải tuân thủ quy định pháp luật về an toàn giao thông, trật tự an toàn công cộng, không rắc rải vàng mã, tiền Việt Nam hoặc tiền nước ngoài trên đường đưa tang. Xóa bỏ các hủ tục lạc hậu như yểm bùa, trừ tà, lãn đường, khóc mướn và những nghi thức rườm rà khác.

- Nghi lễ trong đám tang được thực hiện theo phong tục, tập quán và tôn giáo từng địa phương nhưng không được phép trái với quy định của pháp luật hiện hành.

- Việc chôn cất, cải táng, xây mộ phải nằm trong quy hoạch nghĩa trang và phù hợp với quỹ đất, phong tục tập quán ở địa phương.

- Việc xây, cất mộ phải thực hiện theo quy định của Bộ Xây dựng.

3. Thực hiện nếp sống văn minh trong lễ hội

3.1. Trước khi tổ chức Lễ hội

- Tuyên truyền sâu rộng trong các cấp bộ Đoàn, đoàn viên thanh niên về mục đích, ý nghĩa, thời gian, địa điểm và các nội dung lễ hội sẽ được tổ chức tại

địa phương, đơn vị; vận động đoàn viên thanh niên tích cực tham gia các hoạt động tại lễ hội.

- Kết hợp việc tuyên truyền về tổ chức lễ hội với tổ chức các hoạt động tuyên truyền, giáo dục của Đoàn về truyền thống lịch sử, lòng tự hào, tự tôn dân tộc, giáo dục đạo đức, lối sống cho đoàn viên thanh niên.

3.2. Tổ chức Lễ hội

- Cấp bộ Đoàn chủ động phối hợp tham mưu, đề xuất và tham gia tổ chức lễ hội trang trọng, phù hợp với nghi thức truyền thống và văn hóa dân tộc tại từng địa phương. Loại bỏ hoặc thay thế những tập tục không còn phù hợp, phần hội đảm bảo vui tươi, lành mạnh, đa dạng về hình thức, phù hợp về quy mô, tính chất, đặc điểm của lễ hội; khuyến khích tổ chức các hoạt động văn hóa, văn nghệ, thể thao dân gian truyền thống.

- Xung kích tham gia đảm bảo an toàn giao thông, an ninh trật tự, vệ sinh môi trường, vệ sinh an toàn thực phẩm và an toàn phòng, chống cháy, nổ tại lễ hội.

- Không tổ chức các lễ hội có nội dung:

+ Mô tả các cảnh bạo lực, rùng rợn, kinh dị; các hành động thỏa mãn của kẻ gây tội ác; các tập tục có yếu tố bạo lực, gây phản cảm trong lễ hội.

+ Mê tín dị đoan làm mê hoặc người khác, trái với tự nhiên, gây tác động xấu về nhận thức, bao gồm: cúng khấn trừ tà ma, chữa bệnh bằng phù phép; lên đồng phán truyền, xem bói, xin xăm, sóc thẻ, truyền bá sấm trạng, phù chú, cầu lợi cho mình gây hại cho người khác bằng cách yểm bùa; các hình thức mê tín dị đoan khác.

- Lễ hội gắn với di tích lịch sử văn hóa, Ban tổ chức, đoàn viên, thanh niên phải ý thức bảo vệ di tích, gìn giữ cảnh quan, môi trường phù hợp.

- Trong khu vực lễ hội, cờ Tổ quốc phải được treo trang trọng, cao hơn cờ hội, cờ tôn giáo; chỉ treo cờ hội, cờ tôn giáo tại địa điểm lễ hội và trong thời gian tổ chức lễ hội.

- Tổ chức lễ hội phải đảm bảo tiết kiệm, không phô trương hình thức; an toàn giao thông, an ninh trật tự, vệ sinh môi trường, vệ sinh an toàn thực phẩm và an toàn phòng cháy nổ.

- Tham dự lễ hội phải ăn mặc lịch sự, phù hợp với thuần phong mỹ tục, thanh lịch – văn minh, ứng xử có văn hóa và tuân thủ những quy định của Ban

Tổ chức lễ hội. Thắp nhang, đốt vàng mã theo quy định của Ban Tổ chức lễ hội, Ban Quản lý di tích.

- Nghiêm cấm tổ chức và tham gia đánh bạc dưới mọi hình thức.
- Không bán vé, thu tiền lễ hội. Nếu có tổ chức các trò chơi, trò diễn, biểu diễn nghệ thuật, trưng bày trong khu vực di tích, lễ hội thì bán vé cho hoạt động dịch vụ đó theo quy định của pháp luật.
- Tổ chức dịch vụ giữ xe đạp, xe máy, ô tô theo quy định được sự đồng ý và chịu sự quản lý của Ban Tổ chức lễ hội, giá vé thực hiện theo quy định của cơ quan có thẩm quyền và được niêm yết công khai.
- Phối hợp giám sát thực hiện một số quy định của Nhà nước trong tổ chức lễ hội, như: không được bán vé vào cửa tất cả các lễ hội; không bán ấn tìn, các ấn phẩm cấm lưu hành ở di tích; không tổ chức các hoạt động kinh doanh dịch vụ trong khu vực nội tự của di tích lịch sử văn hóa; nghiêm cấm việc lợi dụng lễ hội để hành nghề mê tín dị đoan, cờ bạc, đốt vàng mã không đúng nơi quy định; ngăn, hạn chế tệ nạn ăn xin; không trang trí đèn lồng không rõ nguồn gốc, xuất xứ tại các điểm di tích và lễ hội.

III. TỔ CHỨC THỰC HIỆN

1. Cấp tỉnh

- Ban hành và triển khai Hướng dẫn thực hiện nếp sống văn minh trong việc cưới, việc tang và lễ hội tới các cơ sở Đoàn.
- Chọn đơn vị Đoàn xã Gia Tân 1, huyện Thống Nhất là đơn vị tổ chức **điểm** mô hình dịch vụ đám cưới thanh niên do Đoàn Thanh niên quản lý (nhận nấu đám tiệc, giữ xe, cho thuê trang phục cưới, chụp hình với giá cả phải chăng).
- Chỉ đạo thực hiện tốt công tác tuyên truyền, nhân rộng các mô hình tiêu biểu về thực hiện nếp sống văn minh trong việc cưới, việc tang và lễ hội của tổ chức Đoàn, của đoàn viên thanh niên trong tỉnh.
- Giao Ban Tuyên giáo Tỉnh Đoàn là bộ phận tham mưu, chịu trách nhiệm hướng dẫn, đôn đốc, theo dõi việc triển khai tổ chức thực hiện ở cơ sở Đoàn; định kỳ hàng năm tổng hợp báo cáo Ban Thường vụ Tỉnh Đoàn, Trung ương Đoàn về kết quả thực hiện.

- Quý IV, năm 2017 Ban Thường vụ Tỉnh đoàn sẽ tổ chức sơ kết, đánh giá kết quả triển khai công tác Đoàn và trên địa bàn toàn tỉnh, đề ra phương hướng, giải pháp cho công tác tổ chức thực hiện giai đoạn 2017-2022.

2. Cấp huyện, thành Đoàn và Đoàn trực thuộc

- Căn cứ hướng dẫn của Ban Thường vụ Tỉnh Đoàn xây dựng kế hoạch, hướng dẫn triển khai thực hiện phù hợp với tình hình địa phương, đơn vị.

- Chủ động tham mưu, phối hợp với các đơn vị liên quan tổ chức chỉ đạo điểm trong thực hiện nếp sống văn minh trong việc cưới, việc tang và lễ hội trong cán bộ Đoàn, đoàn viên thanh niên; qua đó nhân rộng mô hình trong các cấp bộ Đoàn tại địa phương, đơn vị.

- Tổ chức biểu dương, khen thưởng đối với các cơ sở Đoàn, đoàn viên thanh niên gương mẫu, tiêu biểu về thực hiện nếp sống văn minh trong việc cưới, việc tang, lễ hội.

- Định kỳ báo cáo kết quả triển khai thực hiện gắn với báo cáo kết quả công tác Đoàn và phong trào TTN hàng tháng, quý, 6 tháng, năm của địa phương, đơn vị về Văn phòng, Ban Tuyên giáo Tỉnh Đoàn.

Trên đây là Hướng dẫn thực hiện nếp sống văn minh trong việc cưới, việc tang và lễ hội trong các cấp bộ Đoàn và đoàn viên thanh niên của Ban Thường vụ Tỉnh Đoàn./.

Nơi nhận:

- BTG, Ban TNCN-ĐT TW Đoàn;
- VP 1, 2 TW Đoàn;
- BTG, BDV, VP Tỉnh ủy;
- VP UBND tỉnh;
- Ban Thi đua – Khen thưởng tỉnh;
- Ủy ban MTTQ Việt Nam tỉnh;
- Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch;
- Các Ban, VP Tỉnh Đoàn;
- 28 đơn vị Đoàn, 03 đơn vị sự nghiệp trực thuộc;
- Lưu VT, BTG, đăng Web.

**TM. BAN THƯỜNG VỤ TỈNH ĐOÀN
PHÓ BÍ THƯ THƯỜNG TRỰC**

Nguyễn Thanh Hiền